

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 031067 19 Kž 4
Sarajevo, 18.01.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Dodik mr. Božidarke kao predsjednice vijeća, Begić Jasmine i Pavlović Slavka kao članova vijeća, uz sudjelovanje Herić Senke kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv osumnjičenih H.D., M.A., M.E., P.i. d.o.o. S., K.i. d.o.o. S., D.E., B.Z., J.J., J.I., D.N. i dr., zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. i 3. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa krivičnim djelima Prijevara u privrednom poslovanju iz člana 251. stav 1. i 3., Prijevara iz člana 294. stav 1. i 2., Pranje novca iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. u vezi sa članom 128. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja osumnjičenih H.D. i K.i. d.o.o. S., advokata K.D., branitelja osumnjičenih J.J. i J.I., advokata K.M. i branitelja osumnjičenog D.N., advokata Š.Z., te punomoćnika povezanih osoba H.E. i K.A., advokata K.D., izjavljenim protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 031067 19 Kpp 10 od 11.10.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 18.01.2021. godine, donio je sljedeće

R J E Š E N J E

Odbijaju se kao neosnovane žalbe branitelja osumnjičenih H.D., pravnog lica K.i. d.o.o. S., J.J., J.I. i D.N., i punomoćnika povezanih osoba H.E. i K.A., izjavljene protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 031067 19 Kpp 10 od 11.10.2019. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 031067 19 Kpp 10 od 11.10.2019. godine, u toku istrage koja se vodi protiv osumnjičenih H.D., M.A., H.E., M.E., P.i. d.o.o. S., K.i. d.o.o. S., D.E., B.Z., J.J., J.I., D.N. i dr., zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. i 3. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu:

KZ FBiH), u vezi sa krivičnim djelima: Prijevara u privrednom poslovanju iz člana 251. stav 1. i 3., Prijevara iz člana 294. stav 1. i 2., Pranje novca iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. u vezi sa članom 128. KZ FBiH, u cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom u iznosu od preko ... KM, a radi postizanja svrhe osiguranja, određene su privremene mjere osiguranja imovinske koristi, pa je tako određena mjera zabrane isplate i svakog raspolaganja novčanim sredstvima na računima osumnjičenih i povezanih osoba, po njihovom nalogu ili nalogu trećih lica koje oni ovlaste, u vrijednosti za koju je određena privremena mjera, i to u sljedećim bankama: B.b. D.D. S. u odnosu na osumnjičenog H.D., JMBG: ..., iznos od ... KM, na računu broj: ... i u odnosu na povezanu osobu H.E. JMBG: ..., iznos od ... EUR na računu broj: ...; zatim A.b. D.D. S. u odnosu na osumnjičenog D.E. JMBG: ..., iznos od ... KM na računu broj: ...; zatim M.f. A.D. B.L. u odnosu na osumnjičeno pravno lice K.i. d.o.o. S., koje ima određen JIB: ..., iznos od ... KM na namjenskom oročenom depozitu u domaćoj valuti broj: ...; zatim S. D.D. S. u odnosu na osumnjičenog J.J. JMBG: ... i to: a) iznos od ... EUR na računu broj: ... oročeni depozit; b) iznos od ... EUR na računu broj: ... oročeni depozit; c) iznos od ... EUR na računu broj: ... oročeni depozit; d) iznos od ... KM na tekućem računu broj: ... i e) iznos od ... EUR na tekućem računu broj: ...; zatim S.b. D.D. BiH u odnosu na osumnjičenog D.E. JMBG: ..., privremeno obustavljanje izvršenja transakcija sredstava navedenog fizičkog lica koja se odnose na dugoročni depozit stanovništva preko 36 mjeseci za obezbjeđenje po kreditu KM ugovorenom dana 26.01.2011. godine u iznosu od ... KM, a koja se trenutno nalaze na kontu banke ..., broj ugovora ...; zatim A.b. D.D. S. u odnosu na osumnjičenog D.N. JMBG: ..., iznos od ... KM na računu a vista štednja broj: ...; zatim U.b. D.D. M. u odnosu na osumnjičenog D.E. JMBG: ..., iznos od ... KM na računu broj: ...; zatim U.b. D.D. S., I.s.b. D.D. BiH u odnosu na osumnjičenog Z.H1. JMBG: ..., iznos od ... EUR na računu a vista štednje broj: ... i iznos od ... EUR na računu oročene štednje broj: ...; zatim R.b. D.D. BiH u odnosu na osumnjičenog Z.H2. JMBG: ..., iznos od ... EUR na partiji broj: ... oročeni depozit, zatim u odnosu na K.A. JMBG: ..., povezano lice – majku osumnjičene M.E., iznos od ... EUR na a vista štednom računu u devizama partija broj: ..., te u odnosu na osumnjičenog J.I. JMBG: ..., iznos od ... KM na računu broj: ..., partija broj: ..., debitna kartica. Osim toga, određena je i privremena mjera zabrane raspolaganja i otuđenja (prodaje) udjela povezane osobe K.A. JMBG: ... u otvorenom investicijskom fondu R.e.b., pod upravljanjem R.i. Društvo ... d.d., ukupan broj udjela: ..., u iznosu od ... KM, pa je naloženo pravnom licu R.i. Društvo ... d.d. da zabrani raspolaganje i otuđenje (prodaju) udjela povezane osobe K.A. JMBG: ... u otvorenom investicijskom fondu R.e.b., pod upravljanjem R.i. Društvo ... d.d., ukupan broj udjela: ..., a u iznosu od ... KM. Istim rješenjem je određeno da će mjere osiguranja trajati 2 (dvije) godine od dana donošenja rješenja ili do druge odluke suda.

Protiv ovog rješenja žalbe su izjavili branitelj osumnjičenih H.D. i pravnog lica K.i. d.o.o. S., advokat K.D., branitelj osumnjičenih J.J. i J.I., advokat K.M. i branitelj osumnjičenog

D.N., advokat Š.Z., te punomoćnik povezanih osoba H.E. i K.A., advokat K.D. U žalbama branitelja osumnjičenih H.D. i pravnog lica K.i. d.o.o. S., te punomoćnika povezanih osoba H.E. i K.A. nisu navedeni žalbeni osnovi, a predloženo je da se uvažavanjem tih žalbi, pobijano rješenje preinači u dijelu koji se odnosi na navedene osumnjičene, odnosno povezane osobe, i da se u tom dijelu ono „poništi“, ili da se to rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Branitelj osumnjičenih J.J. i J.I., kao i branitelj osumnjičenog D.N., prvostepeno rješenje osporavaju zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a branitelj osumnjičenog D.N. i zbog povrede Krivičnog zakona, te predlažu da se njihove žalbe uvažavaju, pobijano rješenje preinači i odbije prijedlog kantonalnog tužitelja za određivanje privremenih mjera osiguranja u odnosu na navedene osumnjičene, ili da se ono ukine i predmet vrati sudiji za prethodni postupak prvostepenog suda na ponovno odlučivanje.

Zamjenica glavnog federalnog tužitelja je u podnesku broj: T09 0 KTOŽ 0013751 19 4 od 12.11.2019. godine predložila da se sve žalbe branitelja osumnjičenih i punomoćnika povezanih osoba, odbiju kao neosnovane.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. u vezi sa članom 338. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP FBiH), pa je odlučio kao u izreci ovog rješenja iz sljedećih razloga:

Osporavajući prvostepeno rješenje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, branitelj osumnjičenih J.J. i J.I. u žalbi prigovara da je izreka tog rješenja protivrječna sebi ili razlozima rješenja, uz tvrdnju da sud pogrešno interpretira odredbu člana 15. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine), jer imovina njegovih branjenika zasigurno nije stečena krivičnim djelom, odnosno nezakonito.

Ovakvi žalbeni navodi nisu osnovani.

Kako se sud niti u izreci, niti u obrazloženju pobijanog rješenja nije uopće pozvao na odredbu člana 15. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine, niti je u izreci tog rješenja navedeno da je predmetna imovina osumnjičenih stečena krivičnim djelom, nego da je u pitanju osiguranje imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom, to ne postoji protivrječnost izreke samoj sebi, pa nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka na koju u branitelj u žalbi ukazuje. Osim toga, kako branitelj u žalbi nije određeno

ukazao u čemu se ogleda protivrječnost izreke datim razlozima, taj žalbeni navod se kao paušalan, od strane ovog suda nije mogao ni ispitati.

Nadalje, osporavajući pravilnost pobijanog rješenja, branitelj osumnjičenih J.J. i J.I. u žalbi prigovara da ne postoji osnovana sumnja da su njegovi branjenici učinili krivična djela za koja se terete. Smatra da sud, prihvatajući u cijelosti navode iz prijedloga tužitelja, na pogrešan način obrazlaže uloge ovih osumnjičenih. Ističe da je osumnjičeni J.I. na funkciju direktora firme U.i.o. d.d. imenovan na potpuno legalan način i da je zakonito obavljao tu funkciju, da nije postao pripadnikom grupe za organizirani kriminal, da svojim radnjama toj firmi nije pričinio nikakvu štetu, već samo korist, te da se postavlja pitanje kako data punomoć M.A. može predstavljati krivično djelo, koja punomoć se odnosila na ugovaranje zajedničke investicije na izgradnji objekta sa U.i.o. d.d. na M.d. Ističe da je prodaja zemljišta provedena po važećim zakonskim propisima, bez ikakvih nezakonitosti i po duplo većoj cijeni nego što je nekretnina procijenjena od strane dva vještaka, tako da firma čiji je direktor bio osumnjičeni J.I., nije pretrpjela nikakvu štetu, nego korist i da nema nikakve zloupotrebe u tom smislu. Smatra da se eventualna nezakonita postupanja drugih lica ne mogu pripisati ovom osumnjičenom, pa da sve to ukazuje na pogrešan zaključak prvostepenog suda o postojanju osnovane sumnje na strani navedenog osumnjičenog. Nadalje, u odnosu na osumnjičenog J.J., njegov branitelj u žalbi ističe da je ovaj osumnjičeni imao jedino komunikaciju sa svojim ocem, J.I., da nije postao pripadnikom grupe za organizirani kriminal i da ne postoji treća osoba, jer nije kontaktirao sa bilo kojom drugom osobom.

Ovi žalbeni prigovori branitelja osumnjičenih J.J. i J.I. ne dovode u pitanje pravilnost pobijanog rješenja.

Najprije valja istaći da je odredbom člana 17. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine propisano da, u cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom, tužitelj može u toku ili nakon okončanja krivičnog postupka ili kada nisu ispunjeni uvjeti za vođenje krivičnog postupka zbog okolnosti iz člana 5. stav 1. ovog zakona, predložiti osiguranje bilo kojom privremenom mjerom kojom se najefikasnije može postići svrha osiguranja. Kako je pobijano rješenje doneseno u skladu sa citiranom zakonskom odredbom, u čijem obrazloženju su dati razlozi iz kojih proizilazi postojanje sumnje da je krivičnim djelima pribavljena protivpravna imovinska korist grupi za organizirani kriminal (čiji je, kako se sumnja, jedan od organizatora grupe bio osumnjičeni J.I., a član te grupe, između ostalih, osumnjičeni J.J.) u iznosu od preko ... KM, to ukazivanje branitelja u žalbi da ne postoji osnovana sumnja (koji stepen sumnje nije ni potrebno u ovom postupku utvrđivati) da su osumnjičeni J.J. i J.I. postali pripadnicima grupe za organizirani kriminal i da nisu učinili krivična djela za koja se terete, nema uticaja na pravilnost pobijanog rješenja. Ovo iz razloga, jer se osnovana sumnja u smislu člana 21. tačka m) KZ FBiH, definiše kao

viši stepen sumnje zasnovan na prikupljenim dokazima koji upućuju na zaključak da je izvršeno krivično djelo, dok je u ovom postupku u smislu člana 17. stav 1. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine, dovoljno utvrditi da postoji sumnja da je učinjenjem krivičnog djela pribavljena imovinska korist, kao što je i postupio prvostepeni sud. Osim toga, branitelj ovih osumnjičenih svoju tvrdnju o nepostojanju osnovane sumnje da su osumnjičeni učinili krivična djela za koja se terete, obrazlaže na način da selektivno ukazuje na pojedine radnje ovih osumnjičenih smatrajući da su one zakonite, ali se ne bavi stvarnim razlozima navedenim u pobijanom rješenju zbog kojih je sud našao postojanje sumnje da su osumnjičeni J.I. kao odgovorno lice U.i.o. d.d. S., B.Z., kao odgovorno lice u pravnom licu E. d.o.o. S. i D.E., kao odgovorno lice i član nadzornog odbora V. d.d. S., te ovlaštenik po računu V.i. d.o.o. S., organizirali i rukovodili grupom za organizirani kriminal, formiranom u smislu člana 2. tačka 18. KZ FBiH, a da je osumnjičeni J.J. (pored ostalih osumnjičenih navedenih u rješenju) postao pripadnikom te grupe, te da postoji sumnja da su međusobno povezanim radnjama i dogovorima, s ciljem pribavljanja protivpravne imovinske koristi učinili krivična djela za koja se terete (strane 5. do 13. obrazloženja) i tako sebi i povezanim licima pribavili imovinsku korist u iznosu od preko ... KM. Dokazi na koje se pozvao prvostepeni sud i dati razlozi u obrazloženju pobijanog rješenja, i po ocjeni ovog suda, ukazuju na postojanje sumnje da su navedeni osumnjičeni opisanim radnjama učinili krivična djela za koja se terete, pa se suprotni žalbeni navodi njihovog branitelja nisu mogli uvažiti.

Što se tiče žalbenih navoda branitelja ovih osumnjičenih kojima iznosi argumente u prilog tvrdnji da je imovina osumnjičenih za koju je određena privremena mjera stečena zakonito, a ne učinjenjem krivičnih djela, o tim prigovorima će se ovaj sud izjasniti u daljem slijedu obrazloženja, prilikom ocjene sličnih prigovora branitelja ostalih osumnjičenih, odnosno punomoćnika povezanih osoba.

Branitelj osumnjičenih H.D. i pravnog lica K.i. d.o.o. S. u žalbama prigovara da iz pobijanog rješenja ne proizilazi o kojoj se protivpravnoj imovinskoj koristi radi i ko je oštećeni u odnosu na postupanje P.i. d.o.o. S. i K.i. d.o.o. S. S tim u vezi ukazuje da je sud na strani 13. obrazloženja naveo da je pravno lice NLB d.d. LJ. dopisom obavijestilo Kantonalno tužiteljstvo Sarajevo da postavlja imovinskopravni zahtjev na iznos od ... EUR, te da se u rješenju kao oštećeni „pojavljuje“ EG E. d.d. Sarajevo. Međutim, branitelj ukazuje da je u spis naknadno dostavljen dopis od strane punomoćnika NLB d.d. LJ. kojim se izjašnjavaju da su namireni u cjelosti ustupanjem potraživanja pravnom licu MDC n., te da se i ovo pravno lice izjasnilo da nije oštećeno i predložilo je da se rješenje stavi van snage u odnosu na P.i. d.o.o. S., kako bi nastavili izvršni postupak. Također ukazuje da je i pravno lice E. d.d. S. obavijestilo Kantonalno tužiteljstvo Sarajevo podneskom od 16.09.2019. godine da prema društvu P.i. d.o.o. S. nemaju imovinskopravnog zahtjeva i da su namireni u cjelosti. Stoga branitelj iznosi stav da niko od navodno oštećenih na koje se poziva sud nije oštećen, pa da

je jasno ako nema oštećenih, da nema ni krivičnog djela, jer je šteta jedan od njegovih bitnih elemenata.

Ovi žalbeni navodi ne dovode u pitanje pravilnost pobijanog rješenja.

Bez osnova je žalbeni navod branitelja da iz pobijanog rješenja ne proizilazi o kojoj se protivpravnoj imovinskoj koristi radi, jer je sud, kako u izreci, tako i u obrazloženju svog rješenja jasno naveo da je u pitanju postojanje sumnje da je krivičnim djelima pribavljena imovinska korist u iznosu od preko ... KM. Nadalje, imajući u vidu da se osumnjičenim stavlja na teret da su radnjama opisanim u obrazloženju pobijanog rješenja učinili krivična djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. odnosno stav 3. KZ FBiH, u vezi sa krivičnim djelima Prijevara u privrednom poslovanju iz člana 251. stav 1. i 3., Prijevara iz člana 294. stav 1. i 2., Pranje novca iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. u vezi sa članom 128. KZ FBiH, to se ne može prihvatiti stav branitelja ovih osumnjičenih da zbog okolnosti koje u žalbi navodi, ne postoji oštećeni u ovom postupku, a time ni krivično djelo. Pri tome je važno istaći da nastupanje štete za drugoga (oštećenog) i ne predstavlja obilježje nekih od krivičnih djela za koja se terete osumnjičeni u okviru grupe za organizirani kriminal, kao što je krivično djelo pranja novca. Osim toga, nepostavljanje imovinskopravnog zahtjeva od strane oštećenog, odnosno okolnost da NLB d.d LJ. nema više potraživanja prema pravnom licu P.i. d.o.o. S. a da takav zahtjev nije istaknut ni od strane MCD n. d.o.o. S., na koje je preneseno potraživanje od strane NLB d.d. LJ., te da se EG E. d.d. Sarajevo izjasnio da povlači imovinskopravni zahtjev, jer su sa tuženim P.i. d.o.o. zaključili sudsku nagodbu (koji podnesci se nalaze u spisu), ne isključuje postojanje sumnje da su osumnjičeni učinili krivičnopravne radnje u vezi sa krivičnim djelima koja im se stavljaju na teret. Dakle, ta okolnost ne dovodi u pitanje postojanje sumnje da su ovi osumnjičeni u vrijeme učinjenja krivičnih djela za koja se terete bili članovi grupe za organizirani kriminal i da su preduzimali krivičnopravne radnje opisane u pobijanom rješenju, prema njihovom planu, sa određenim ulogama, a sve u cilju pribavljanja protivpravne imovinske koristi u velikom iznosu sebi i povezanim licima. Ni žalbeni navod branitelja osumnjičenog pravnog lica K.i. d.o.o. S. da pobijano rješenje ne sadrži obrazloženje, odnosno opis krivičnog djela koje se stavlja na teret ovom osumnjičenom pravnom licu nije osnovan, jer je sud na stranama 13. pasus prvi, 14. pasus drugi, 16. pasus zadnji i 17. pasus prvi, opisao radnje osumnjičenog pravnog lica K.i. d.o.o. S., odnosno povezanost radnji ovog osumnjičenog pravnog lica sa radnjama drugih osumnjičenih i povezanih osoba, iz kojih proizilazi sumnja da su ovom pravnom licu po različitim osnovama doznačavana novčana sredstva iz osumnjičenog pravnog lica P.i. d.o.o. S., za koja se sumnja da potiču od izvršenja krivičnih djela. Nadalje, ne može se prihvatiti ni žalbeni navod branitelja navedenih osumnjičenih da u pobijanom rješenju „nema obrazloženja o potraživanju FBiH“, jer se sud na strani 18. pasus prvi pobijanog rješenja izjasnio zašto smatra da je ispunjen i uvjet propisan odredbom člana 16. Zakona o

oduzimanju nezakonito stečene imovine, kojom se pretpostavlja postojanje opasnosti da potraživanja Federacije Bosne i Hercegovine u pogledu oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom neće moći biti ostvarena ili da će njihovo ostvarenje biti otežano ako privremene mjere ne budu određene. Međutim, datim razlozima se žalba branitelja ovih osumnjičenih ne bavi niti ih dovodi u pitanje, pa se takvi žalbeni navodi ocjenjuju paušalnim. O ostalim žalbenim navodima kojima se ističe da imovina koja je predmet privremenih mjera osiguranja nije pribavljena krivičnim djelom, ovaj sud će se očitovati u nastavku, kod ocjene sličnih prigovora ostalih osumnjičenih, odnosno povezanih osoba.

Branitelj osumnjičenog D.N. u žalbi prigovara da nisu bili ispunjeni osnovni uvjeti za određivanje privremene mjere osiguranja imovinske koristi, te da „nije postojala opasnost odnosno vjerovatnoća u smislu člana 16. navedenog zakona“. U tom smislu ističe da novčani iznos od ... na računu ovog osumnjičenog za koji je pobijanim rješenjem određena zabrana isplate i raspolaganja, ne predstavlja imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom. Potom branitelj detaljno obrazlaže, i u tu svrhu prilaže odgovarajuće dokaze, da je taj novčani iznos osumnjičeni stekao po osnovu nasljeđivanja, odnosno prodaje naslijeđenih nekretnina. Osim toga ističe da iz obrazloženja pobijanog rješenja slijedi da je vrijeme učinjenja krivičnih djela koja se osumnjičenim stavljaju na teret, period od 19.06.2007. do 14.07.2014. godine, a da je njegov branjenik zaplijenjena novčana sredstva stekao u periodu od 04.12.2015. do 30.12.2016. godine, pa da se njihovo sticanje ni u kom slučaju ne može dovesti u vezu sa učinjenjem krivičnih djela. Stoga ističe da nijedan vještak nije mogao utvrditi, niti to proizilazi iz bilo kojeg dokaza, da postoji vjerovatnoća da se radi o novčanim sredstvima pribavljenim krivičnim djelom, te da se određivanjem privremene mjere osiguranja ugrožava pravo na imovinu osumnjičenog, jer se nezakonito plijene njegova predmetna novčana sredstva. Stoga smatra neosnovanim i navode iz pobijanog rješenja da osnovi sumnje da pronađena imovina, odnosno novčana sredstva pronađena na računima kod banaka/fondova osumnjičenih i povezanih lica predstavljaju imovinsku korist pribavljenu učinjenjem krivičnog djela i da to proizilazi iz do sada prikupljenih dokaza.

Ovi žalbeni navodi branitelja osumnjičenog D.N. ne dovode u pitanje pravilnost pobijanog rješenja.

Najprije valja istaći da branitelj svoju tvrdnju da nisu bili ispunjeni osnovni uvjeti za određivanje privremene mjere, obrazlaže na način što iznosi argumente i prilaže dokaze iz kojih je vidljiv način i vrijeme sticanja predmetnih novčanih sredstava deponovanih na računu osumnjičenog D.N. koja su predmet privremene mjere osiguranja (nasljeđivanje nekretnina i njihova prodaja) ističući da je novac stečen na zakonit način, a ne krivičnim djelom. Međutim, ta okolnost je u postupku osiguranja imovinske koristi privremenom

mjerom bez značaja, iz razloga koji će biti izneseni u nastavku. S tim u vezi, iako je sud pogrešno, na strani 13. pobijanog rješenja naveo (na što u žalbi ukazuje i branitelj osumnjičenih J.I. i J.J.) da osnovi sumnje da pronađena imovina, odnosno novčana sredstva pronađena na računima kod banaka/fondova osumnjičenih i povezanih lica predstavlja imovinsku korist pribavljenu učinjenjem krivičnog djela i da to proizlazi iz do sada prikupljenih dokaza, valja istaći da sud u nastavku obrazloženja (strana 17. pasus treći) zaključuje da „cijeneći analizirane dokaze, naročito nalaz i mišljenje vještaka, sud smatra da postoji sumnja, odnosno vjerovatnoća, da su osumnjičeni J.I., H.D., D.E., J.J., D.N., Z.H1., Z.H2, pravno lice K.i., M.E., kao vođe i članovi grupe za organizirani kriminal, te povezana lica H.E. - supruga osumnjičenog H.D. i K.A. - majka supruge osumnjičenog M.A. (u smislu čl. 4. stav 1. tačka d. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine) bili direktno uključeni u nelegalne poslove grupe za organizirani kriminal i sa njima povezane finansijske transakcije, u kom smislu predmetna novčana sredstva čije se blokiranje traži mogu predstavljati sredstva obezbjeđenja namirenja prouzrokovane štete, odnosno pribavljene imovinske koristi krivičnim djelima počinjenim od strane te organizirane grupe, a koja šteta odnosno pribavljena imovinska korist je veća od ... KM“. U vezi istaknutih prigovora branitelja navedenih osumnjičenih koji ukazuju na neosnovanost navoda iznesenih na strani 13. pobijanog rješenja, ovaj sud ukazuje da je u postupku osiguranja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, irelevantan način i vrijeme sticanja imovine koja se osigurava privremenom mjerom, obzirom da je odredbom člana 17. prethodno navedenog zakona (na temelju koje odredbe je i donesena privremena mjera) propisano da se privremene mjere određuju u cilju osiguranja oduzimanja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom. Imajući u vidu da i odredba člana 115. stav 1. KZ FBiH propisuje da će se učinitelju krivičnog djela oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koja je pribavljena krivičnim djelom, a ako lišenje nije moguće, učinitelj će se obavezati na isplatu novčanog iznosa srazmjernog pribavljenoj imovinskoj koristi, te kako je sud analizom dokaza na koje se pozvao, u pobijanom rješenju naveo razloge na kojima je zasnovao svoj zaključak o postojanju sumnje da je učinjenjem krivičnog djela od strane osumnjičenih pribavljena imovinska korist u iznosu od preko ... KM, stoga pogrešni navodi na koje branitelji u žalbi ukazuju izneseni na strani 13. pobijanog rješenja, ne dovode u pitanje pravilnost pobijanog rješenja, jer nije u pitanju odlučna činjenica. Ovo stoga, što u postupku osiguranja privremenom mjerom, nije ni potrebno utvrđivati da li je imovina koja je predmet osiguranja stečena krivičnim djelom, nego je potrebno obezbijediti, u smislu člana 115. stav 1. KZ FBiH, namirenje imovinske koristi iz imovine koja se osigurava privremenom mjerom, za slučaj nemogućnosti oduzimanja novca, predmeta od vrijednosti i svake druge imovinske koristi koja je pribavljena krivičnim djelom. Dakle, kako branitelj u žalbi uopće ne osporava postojanje sumnje da je osumnjičeni D.N. učinio krivična djela za koja se tereti, to se ne može prihvatiti žalbeni navod da nisu bili ispunjeni osnovni uvjeti za određivanje privremene

mjere osiguranja, iz razloga koje u žalbi navodi. Stoga se neosnovano žalbom ovog osumnjičenog osporava pravilnost pobijanog rješenja.

U žalbi punomoćnika povezanih osoba H.E. i K.A. se navodi da je pobijano rješenje zasnovano na nalazu i mišljenju vještaka D.Ć. i izvještaju SIPE od 15.10.2015. godine, što je po stavu iz žalbe nedopustivo i upućuje na zaključak da sud nema dokaza o postojanju osnova sumnje da je učinjeno krivično djelo, niti dokaze o povezanosti ovih osoba sa učiniteljima krivičnog djela, jer se taj zaključak ne može zasnivati na nalazu vještaka. Smatra da je izvještaj SIPE samo inicijalni akt, koji mora biti potkrijepljen materijalnim dokazima iz kojih proizilaze osnovi sumnje, a koje sud mora obrazložiti. Ističe da iz rješenja nije vidljiva povezanost imovine povezane osobe H.E. u odnosu na osumnjičenog, njenog supruga, te da sud nije uradio ocjenu dokaza niti utvrdio postojanje osnova sumnje da je učinjeno krivično djelo jer mu te dokaze tužiteljstvo nije ni dostavilo, osim što je nesporna činjenica da su oni muž i žena.

Nisu osnovani navedeni žalbeni prigovori.

Žalbeni navodi kojima punomoćnik povezanih osoba ističe da je nedopustivo zasnivanje osnova sumnje na nalazu i mišljenju vještaka D.Ć. i izvještaju SIPE, bez iznošenja ikakvih razloga za takav svoj stav, od strane ovog suda se ocjenjuju paušalnim, koji se kao takvi nisu mogli ni ispitati. Osim toga valja istaći, da nalaz i mišljenje vještaka predstavlja dokaz, koji, kao i svaki drugi dokaz može poslužiti kao osnov za donošenje sudske odluke. S tim u vezi, punomoćnik povezanih osoba žalbom i ne osporava zakonitost, niti sadržinu nalaza i mišljenja tog vještaka, iako je u bitnim dijelovima interpretiran u pobijanom rješenju. Nadalje, nasuprot navoda iz žalbi punomoćnika povezanih osoba, sud je obrazložio postojanje sumnje da je učinjenjem krivičnog djela od strane osumnjičenih pribavljena imovinska korist, kojim razlozima se njegove žalbe uopće ne bave, niti ih dovode u pitanje. Žalbeni navodi kojima punomoćnik u žalbama ukazuje da ne može komentarisati nalaz vještaka jer ga nije dobio, ovaj sud nije mogao ni ispitati, jer u žalbama nije argumentirano da li se on obraćao sudu sa zahtjevom za uvid u taj dokaz za potrebe sačinjavanja žalbe. Bez osnova su i žalbeni navodi da iz pobijanog rješenja nije vidljiva povezanost imovine povezane osobe H.E. u odnosu na osumnjičenog, njenog supruga, jer je sud naveo razloge i u tom pravcu, iz kojih proizilazi da su supruge osumnjičenih M.A. i H.D., M.E. i H.E. bile osnivači osumnjičenog pravnog lica K.i. d.o.o. S., a u koje pravno lice su po različitim osnovama doznačivana novčana sredstva iz sredstava osumnjičenog pravnog lica P.i. d.o.o. S., čiji su osnivači i odgovorna lica H.D. i M.A., za koja novčana sredstva se sumnja da potiču od izvršenja krivičnih djela. Sud se pozvao na konkretne dokaze iz kojih proizilazi da je P.i. d.o.o. S., koga zastupa direktor H.D., izvršilo kupovinu 40% udjela u K.i. d.o.o. S. od H.E. i M.E. za iznos od ... KM (po ... KM od supruga H.D. i M.A.) o čemu je sačinjen notarski

ugovor, kojim novcem su, kako se sumnja, one dalje raspolagale. Važno je istaći da punomoćnik povezanih osoba, date razloge prvostepenog suda žalbama ne osporava, niti osporava svojstvo povezane osobe K.A., nego se u žalbi potencira na koji način je K.A. stekla predmetnu imovinu koja je predmetom mjera osiguranja, a o čemu će se ovaj sud izjasniti u nastavku.

S tim u vezi, na pravilnost pobijanog rješenja su bez uticaja i žalbeni prigovori branitelja osumnjičenih H.D., pravnog lica K.i. d.o.o. S., J.J., J.I. i D.N., te punomoćnika povezanih osoba H.E. i K.A., kojima suštinski na sličan način prigovaraju da novčana sredstva, odnosno imovina (nekretnine i udjeli u fondovima) za koje je određena privremena mjera osiguranja, imaju zakonito porijeklo, da nisu stečena krivičnim djelom i da to ne proizilazi ni iz dokaza na koje se pozvao prvostepeni sud, te da se sud nije ni bavio utvrđivanjem porijekla te imovine, niti provodio finansijsku istragu, pa da ta imovina nije mogla biti predmetom mjera osiguranja, u koju svrhu su uz žalbe priloženi odgovarajući dokazi vezano za način sticanja te imovine. Međutim, kako je već ranije rečeno prilikom ocjene žalbenih prigovora branitelja osumnjičenog D.N., u postupku osiguranja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, irelevantan je način i vrijeme sticanja imovine koja se osigurava privremenom mjerom, obzirom da je odredbom člana 17. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine propisano da se privremene mjere određuju u cilju osiguranja oduzimanja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom, kao i s obzirom na odredbu člana 115. stav 1. KZ FBiH, koja je u relevantnom dijelu citirana u prethodnom dijelu obrazloženja, iz kojih proizilazi da je svrha određivanja mjera osiguranja, obezbijediti namirenje imovinske koristi iz imovine koja se osigurava privremenom mjerom. Imajući u vidu da je sud u pobijanom rješenju utvrdio postojanje sumnje da je učinjenjem krivičnog djela od strane osumnjičenih pribavljena imovinska korist u iznosu od preko ... KM, te status povezanih osoba H.E. i K.A., a što žalbama branitelja osumnjičenih, odnosno punomoćnika povezanih osoba nije uspješno osporeno, pravilno je i po ocjeni ovog suda zaključeno da određene privremene mjere osiguranja služe za osiguranje te imovinske koristi.

Kod ovakvog stanja u spisu valjalo je žalbe branitelja optuženih, odnosno punomoćnika povezanih osoba odbiti kao neosnovane, temeljem odredbe člana 337. stav 3. ZKP FBiH.

Zapisničar
Herić Senka,s.r.

Predsjednica vijeća
Dodik mr. Božidarka,s.r.